

شرحی بر پیوند دو پیام رهبری؛ پیامبر اعظم (ص)، وحدت و انسجام

پدیدآورنده (ها) : ظهیری، سید مجید

علوم اجتماعی :: پژوهش‌های اجتماعی اسلامی :: خرداد و تیر 1386 - شماره 64 (ISC)
از 4 تا 16

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/269366>

دانلود شده توسط : زهرا فلاحی

تاریخ دانلود : 06/10/1399

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

شرعی برپونید دو پیام رهبری؛ پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، وحدت و انسجام

سید مجید ظهیری

چکیده

پیام سال ۱۳۸۵، از سوی مقام معظم رهبری (مد ظله)، که مختص پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله بود، پیوندی وثیق با مسأله ی وحدت و انسجام اسلامی، که بخشی از محتوای اصلی پیام سال ۱۳۸۶ رهبری است، دارد. این مقاله بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و بازخوانی بعثت و غایات آن را به مثابه اساسی ترین مؤلفه ی وحدت و انسجام اسلامی معرفی می نماید و بدین سان پیوندی میان دو پیام برقرار می سازد.

در این جستار تفرقه در دو ساحت اندیشه و نفوس مورد کاوش قرار می گیرد

و وحدت سازنده، در عین اختلاف در اندیشه‌ها، با محوریت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله تبیین می‌گردد. ضمن اشاره به آراء برخی خاور پژوهان در پاره‌ای موارد، آراء بزرگان طریق احیاء گری دینی متأخر، به ویژه علامه امینی رحمته الله، سید جمال الدین اسدآبادی، استاد شهید مرتضی مطهری، در این مقاله مورد توجه قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، وحدت، هویت، احیاء گری، بعثت.

مقدمه

علامه امینی رحمته الله در مقدمه‌ی جلد پنجم *الغدیر* می‌فرماید:

عقاید و آراء درباره‌ی مذاهب آزاد است و هرگز رشته‌ی اخوت اسلامی را، که قرآن کریم با جمله‌ی «انما المؤمنون اخوة» بدان تصریح نموده است، پاره نمی‌کند، هر چند کار مباحثه‌ی علمی و مجادله‌ی کلامی و مذهبی به اوج خود برسد؛ سیره‌ی سلف و در رأس آنها صحابه و تابعین همین بوده است. ما مؤلفان و نویسندگان، در اقطار و اکناف جهان اسلام، با همه‌ی اختلافی که در اصول و فروع با یکدیگر داریم *يَكُ* جامع مشترک داریم، و آن ایمان به خدا و پیامبر خداست. در کالبد همه‌ی ما یک روح و یک عاطفه حکم فرماست و آن روح اسلام و کلمه‌ی اخلاص است. ما مؤلفان اسلامی، همه، در زیر پرچم حق زندگی می‌کنیم و در تحت قیادت قرآن و رسالت نبی اکرم صلی الله علیه و آله انجام وظیفه می‌نماییم. پیام همه‌ی ما این است که: «ان الدین عند الله الاسلام» و شعار همه‌ی ما «لا اله الا الله و محمد رسول الله». آری ما حزب خدا و حامیان دین او هستیم. (به نقل از: مطهری، ۱۳۶۸ الف، ۱۰)

بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، بازگشت به همه‌ی اسلام اصیل است. دعوت به بازگشت و بازخوانی بعثت و رسالت، پاسخ به ندای رسای وحدت در گلولی

احیاگران تاریخ اسلام است.

وحدت، راز عزت و بالندگی جهان اسلام و عزت، کلید آزادی است. بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، بازگشت به خویشتن و یافتن هویت گمشده‌ی جمعی جهان اسلام است.

گوستاو لوبون، خاورپژوه فرانسوی (۱۹۳۱-۱۸۴۱)، معتقد است پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله توانست هدف مقدس واحدی برای تمام امت اسلام بناکند؛ ملت‌هایی که هدف و ایده‌ای نداشتند و همین بنای عالی پیامبر صلی الله علیه و آله بود که توانست به خوبی عظمت و شخصیت او را آشکار کند. به اعتقاد وی، اسلام در میان ملت‌هایی که به آن ایمان آوردند، وحدتی ایجاد نمود که غریبان نمونه‌ی آن را در وحدتی که عشق به شهر روم برای تمدن رومیان ایجاد کرد، سراغ دارند. همچنین او تصریح می‌کند که آن وحدت سیاسی سرزمین‌های اسلامی که به دست پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله ایجاد شد، نتیجه‌ی محتوای پیامی بود که دین او در بر داشت و آن وحدت سیاسی، زاینده‌ی آن وحدت دینی بود. (اصغر نژاد، ۱۳۶۷، ۲۷-۲۲)

شالوده‌ی اصلی محتوای دعوت دینی پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله چه بود که توانست چنین وحدتی ایجاد کند. راز آن را در توحید باید جست. امام راحل رحمته الله، که خود پرچم دار احیاگری دینی در عصر حاضر بود، پیام پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله را الوهیت و توحید معرفی می‌کند و می‌فرماید:

والاثرین و بالاترین و ارزشمندترین مقصد و مقصودی که از صدر عالم در ازل و از پس این جهان تا ابد عرضه شده است و خواهد شد، مکتب الوهیت به معنی وسیع آن و ایده‌ی توحید با ابعاد رفیع آن است که اساس خلقت و غایت آن در پهناور وجود و در درجات و مراتب غیب و شهود است؛ و آن در مکتب محمدی صلی الله علیه و آله به تمام معنی و درجات و ابعاد متجلی شده، و کوشش تمام انبیای عظام علیهم السلام و اولیای معظم علیهم السلام برای تحقق آن بوده و راهیابی به کمال مطلق و جلال و جمال بی‌نهایت جز با آن میسر نگردد. آن

است که خاکیان را بر ملکوتیان و برتر از آنان شرافت داده و آنچه برای خاکیان از سیر در آن حاصل می‌شود، برای هیچ موجودی در سراسر خلقت در سر و علن حاصل نشود. (صحیفه نور، جلد ۲۱، ص ۲۰۳)

دنیای اسلام، به برکت وحدت و انسجام اولیدی خود، تمدنی را موجد گشت که در همه‌ی ابعاد مثال زدنی است و آنگاه که وحدت اسلامی به مخاطره افتاد قدرت و عزت و صلابت جهان اسلام دچار رکود گردید:

مسلمین آنها بودند که مجد آنها دنیا را گرفته بود، تمدن آنها فوق تمدن‌ها بود، معنویات آنها بالاترین معنویات بود، رجال آنها برجسته‌ترین رجال بود، توسعه‌ی مملکتشان از همه‌ی ممالک بیشتر بود، سیطره‌ی حکومتشان بر دنیا غالب شده بود. [دولت‌های استعمار طلب] دیدند که با این سیطره، با این وحدت دول اسلامی، نمی‌شود تحمیل کرد چیزهایی را که آنها می‌خواهند، نمی‌شود ذخایر این‌ها را قبضه کرد، در صدد چاره برآمدند، چاره این بود که بین ممالک اسلامی تفرقه بیندازند. (صحیفه امام، جلد ۱، ص ۳۷۴)

انواع تفرقه و راهکار پرهیز از آن

مخاطب پیام بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله نه مردم ایران و نه جامعه‌ی شیعیان، به تنهایی، بلکه همه‌ی جهان اسلام است. پیام سال پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، پیام بازگشت به خویشن برای هر مسلمان در همه‌ی جغرافیای کره‌ی ارض است. پیام بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، پیام وحدت است. سلوک سیاسی - الهی رهبر فرزانه‌ی انقلاب اسلامی بر محور وحدت و انسجام اسلامی به مثابه یک راهبرد اثربخش در راستای تحقق عزت و آزادی صورت‌بندی شده است.

پیام وحدت صرفاً یک توصیه‌ی اخلاقی نیست، بلکه یک استراتژی کارآمد در دفع فتنه‌ی تفرقه افکنان است. تفرقه‌ی مذهبی در صورت‌های متنوعی ظاهر می‌شود و کلید مبارزه با همه‌ی صور آن محور وحدت بخش پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله

است.

صورت‌های مهم تفرقه عبارتند از:

(۱) تفرقه‌ی اندیشه‌ها؛

(۲) تفرقه‌ی تن‌ها و نفوس.

تفرقه‌ی اندیشه‌ای، از مهم‌ترین صورت‌های اختلاف است. اختلاف ایدئولوژیکی، بالقوه، می‌تواند مسبب بسیاری اختلافات دیگر باشد. تفرقه در اندیشه‌ها، مادام که منجر به تفرقه‌ی تن‌ها و نفوس مسلمین نشود، به دلیل آسان یاب نبودن حقیقت، امری بعید نیست، اما وقتی تفرقه‌ی اندیشه‌ای منجر به در هم ریختگی و نابسامانی و تفرقه و دشمنی در افراد و جوامع می‌گردد و قدرت و عزت بی‌نظیر $\frac{1}{4}$ انسان‌های کره‌ی ارض را به خطر می‌اندازد، باید به دنبال راه‌کاری بود که تفرقه در اندیشه‌ها منجر به تفرقه در افراد و جوامع نشود و در این میان راه‌کاری کارگشا تر از تکیه بر مشترکات مذاهب اسلامی نیست، و پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله اصلی‌ترین مؤلفه‌ی مشترک میان مذاهب اسلامی است.

استاد مطهری در خصوص چیستی وحدت اسلامی می‌فرماید:

مقصود از وحدت اسلامی چیست؟ آیا مقصود این است که از میان مذاهب اسلامی یکی انتخاب شود و سایر مذاهب کنار گذاشته شود؟ یا مقصود این است که مشترکات همه‌ی مذاهب گرفته شود، و متفرقات همه‌ی آنها کنار گذاشته شود و مذهب جدیدی بدین نحو اختراع شود که عین هیچ یک از مذاهب موجود نباشد؟ یا اینکه وحدت اسلامی، به هیچ وجه ربطی به وحدت مذاهب ندارد و مقصود از اتحاد مسلمین، اتحاد پیروان مذاهب مختلف، در عین اختلافات مذهبی، در برابر بیگانگان است؟...

بدیهی است که منظور علمای روشنفکر اسلامی از وحدت اسلامی، حصر مذاهب به یک مذهب، و یا اخذ مشترکات مذاهب به یک مذهب، و یا اخذ مشترکات مذاهب و طرد متفرقات آنها، که نه معقول و منطقی است و نه

مطلوب و عملی، نیست.

منظور این دانشمندان، مشکل شدن مسلمین است، در یک صف، در برابر دشمنان مشترکشان.... از نظر این گروه از علمای اسلامی، هیچ ضرورتی ایجاب نمی‌کند که مسلمین به خاطر اتحاد اسلامی، صلح و مصالحه و گذشتی در مورد اصول و فروع مذهبی خود بنمایند. همچنان که ایجاب نمی‌کند که مسلمین درباره‌ی اصول و فروع اختلافی فیما بین، بحث و استدلال نکنند و کتاب نویسند. تنها چیزی که وحدت اسلامی، از این نظر ایجاب می‌کند، این است که مسلمین، برای اینکه احساسات کینه توزی در میانشان پیدا نشود یا شعله ور نگردد، متانت را حفظ کنند، یکدیگر را سب و شتم ننمایند، به یکدیگر تهمت نزنند و دروغ نبنند، منطق یکدیگر را مسخره نکنند و بالاخره، عواطف یکدیگر را مجروح نسازند و از حدود منطق و استدلال خارج نشوند. (مطهری، ۱۲۶۸ هـ.ق، ۴ و ۵)

شاید در میان علمای متأخر شیعه کسی به اندازه علامه امینی رحمته الله علیه صاحب *الغدیر*، دغدغه و تلاش عملی برای اثبات حقانیت شیعه نداشته است و اثر بی نظیر او مایه‌ی مباهات شیعیان، و در مواجهه‌ی ایدئولوژیک و مناظرات علمی میان شیعه و سنی از جمله آثاری است که محل اتکای شیعه محسوب می‌شود. اما همین شخصیت در جای جای اثر ارزشمند خویش به تفکیک اختلاف اندیشه از تفرقه‌ی نفوس مسلمین تذکر داده است و خود نیز بدان ملتزم و پای بند بوده است. ایشان پس از نقد بسیاری از کتب قدما و متأخرین هدف خود را حفظ وحدت و اخوت اسلامی معرفی می‌کند و اظهار می‌دارد که هدف ما از نقد این کتب این است که به امت اسلام اعلام خطر کنیم و آنان را بیدار نماییم که این کتاب‌ها بزرگ‌ترین خطر را برای جامعه‌ی اسلامی به وجود می‌آورد، زیرا وحدت اسلامی را متزلزل می‌کند و صفوف مسلمین را می‌پراکند. هیچ عاملی بیش از این کتب صفوف مسلمین را از هم نمی‌پاشد. و وحدتشان را از بین نمی‌برد و رشته‌ی

اخوت اسلامی را پاره نمی‌کند. (به نقل از: مطهری، ۱۳۶۸ الف، ۱۰)

پیام بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، با محوریت وحدت مسلمین و بازگشت جامعه‌ی جهانی اسلام به هویت گمشده‌ی خود، در شرایطی که اختلافات فرقه‌ای در جهان اسلام فرایندی رو به رشد دارد ضرورتی دو چندان می‌یابد.

وضعیت موجود جهان اسلام و راه‌های مقابله با تفرقه

در خصوص فرایند رو به رشد اختلافات در سال‌های اخیر توجه به سخنان سید ولی رضا نصر، در کمیته‌ی روابط خارجی مجلس سنای امریکا، که در ژانویه‌ی ۲۰۰۷ مطرح گشته است، نیکوست.

سید ولی رضا نصر، فرزند سید حسین نصر - اندیشمند ایرانی تبار مقیم امریکا -، عضو ارشد مطالعات خاورمیانه و عضو شورای روابط خارجی امریکا است که سیاست‌های فرامرزی کاخ سفید را تدوین می‌نماید. وی در گزارش خود تصریح می‌کند که از سال ۲۰۰۳ اختلافات میان شیعه و سنی به عنوان مشکل بزرگی در سیاست‌های خاورمیانه بروز کرده است و خشونت فرقه‌ای دیگر تنها به عراق منحصر نمی‌گردد، بلکه گسترش یافته و تحولات منطقه را، از خلیج فارس گرفته تا لبنان، تحت تأثیر قرار می‌دهد. وی اظهار می‌دارد که خشونت فرقه‌ای در عراق تلاش در جهت ایجاد کشوری پایدار را بی‌نتیجه ساخته است و در حال حاضر مهم‌ترین خطر برای آینده‌ی این کشور محسوب می‌گردد. وی در خصوص وضعیت لبنان معتقد است: در لبنان پس از جنگ تابستان میان اسرائیل و حزب الله شکافی فرقه‌ای میان شیعیان از یک سو و مسیحیان و مسلمانان سنی از سوی دیگر ایجاد گردیده است و این شکاف با اعمال فشار حزب الله جهت برکناری دولت سنی محور این کشور عمیق‌تر می‌شود. همچنین می‌گوید: مسأله‌ی لبنان و عراق، به نوبه‌ی خود، موجب افزایش تنش میان عربستان سعودی و ایران شده است و رقابت میان آنها در ماه‌های اخیر

رنگ و بوی فرقه‌ای به خود گرفته است. وی در ادامه‌ی گزارش خود اظهار می‌دارد: مبارزات فرقه‌ای حتی به سازمان‌های انراطی جهادی مرتبط با القاعده نیز نفوذ کرده است. این گروه‌ها از عوامل القاعده در عراق حمایت می‌کنند و به گفته‌ها و حملات ضد شیعی خود در خاورمیانه و آسیای جنوبی شدت می‌بخشند. تحلیل وی این است که تمامی این مسائل بیان‌گر آن است که وضعیت عراق فرقه‌گرایی را وارد اختلافات و درگیری‌های موجود در خاورمیانه کرده است و رقابت مذهبی میان مسلمانان شیعه و سنی و پدید آمدن زمینه‌های سکولاریزم، احتمالاً در آینده‌ای نزدیک، به عامل مهمی مبدل می‌گردد. وی معتقد است این روند در جریان جنگ تابستان گذشته در لبنان کاملاً مشهود بود و نفوذ فزاینده‌ی حزب‌الله و واکنش‌های فرقه‌ای از جانب کشورهای عربی و تعدادی از سایت‌های اینترنتی جهادیون افراطی را در بر داشت، و محکوم کردن حزب‌الله، به عنوان یک سازمان شیعی، حاکی از آن بود که، به رغم جدید نبودن درگیری، واکنش در مقابل آن نه تنها با در نظر گرفتن مسئله‌ی اعراب و اسرائیل، بلکه با موضع‌گیری فرقه‌ای صورت گرفت.^۱

این همه دقت و موشکافی و دنبال کردن تشریفات اختلافات فرقه‌ای و مذهبی در جهان اسلام توسط استکبار جهانی، در شرایطی که پیکر پاره پاره‌ی جهان اسلام مواجه با سلطه‌طلبی‌های روزافزون آنهاست، بسیار معنا دار است و لزوم هوشیاری هر چه بیشتر آحاد امت اسلام و تلاش نخبگان فکری، فرهنگی و سیاسی جهان اسلام، جهت رفع موانع وحدت و انسجام، را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

پیامبر اعظم ﷺ، نه پیامبر جنگ است و نه فاتح مرزهای فیزیکی و جغرافیایی؛ پیامبر اعظم ﷺ، پیام آور رحمت و فاتح قلب‌ها و مرزهای معنوی است. پیامبر اعظم ﷺ، فاتح زمان است و پیام صلح و مهربانی؛ او در همه‌ی تاریخ فاتح اندیشه‌های انسانی است. راز بقای پیامبر اعظم ﷺ نه در قدرت و

ثروت که در پیوند ناگسستنی آن با حقیقت است، همان حقیقتی که فطرت انسان بر آن سرشته شده است و وحدت بخش آحاد مسلمین است.

کونستانتین ویرزیل گئورگیو در کتاب محمد ﷺ پیامبری که از نو باید شناخت می‌گوید:

... در اولین آیاتی که بر وی نازل شده صحبت از قلم و علم، یعنی نوشتن و نویساندن و فراگرفتن و تعلیم دادن است. در هیچ یک از ادیان بزرگ این اندازه برای معرفت قائل به اهمیت نشده‌اند و هیچ دینی را نمی‌توان یافت که در مبدأ آن، علم و معرفت این قدر ارزش و اهمیت داشته باشد ... من به مسلمان‌ها تهنیت می‌گویم که در مبدأ دین آنها کسب معرفت این همه با اهمیت تلقی شده است.^۲ (به نقل از، مطهری، ۱۳۷۳، ۱۱ و ۱۲)

در همین زمینه حضرت امام ﷺ می‌فرمایند:

اگر برای علمی موضوعی است ... علم همه‌ی انبیاء هم موضوع «انسان» است و اگر برای هر دولتی برنامه‌ای است، برنامه‌ی رسول اکرم ﷺ را می‌شود گفت همان سوره‌ای است که در اول وارد شده است؛ آن برنامه‌ی رسول خداست ... تمام انبیا موضوع بحثشان، موضوع تربیتشان، موضوع علمشان، انسان است. آمده‌اند انسان را تربیت کنند، آمده‌اند این موجود طبیعی را از مرتبه‌ی طبیعت به مرتبه‌ی عالی مافوق الطبیعه و مافوق الجبروت برسانند. تمام بحث انبیا در انسان است. از اول، هر کس، هر یک از انبیا که مبعوث شدند، مبعوث شدند برای انسان و تربیت انسان. (صحیفه‌ی نور،

ج ۷، ص ۲۲۳)

گوستاو لوبون به صراحت اظهار می‌دارد که زور شمشیر موجب پیشرفت قرآن نشد، زیرا رسم مسلمین این بود که هر کجا را فتح می‌کردند، مردم آنجا را در دین خود آزاد می‌گذاشتند، و این که مردم مسیحی از دین خود دست برمی‌داشتند و به دین اسلام می‌گرویدند و زبان عرب را، که زبان دین اسلام است،

بر زبان مادری خود ترجیح می‌دادند، بدان جهت بود که عدل و دادی که از مسلمان‌های فاتح می‌دیدند، مانندش را از زمامداران پیشین خود ندیده بودند. وی همچنین می‌گوید قرآن به وسیله‌ی شمشیر پیشرفت نکرده، بلکه تنها با دعوت و تبلیغ توسعه یافته است و همین تبلیغ و دعوت بود که ملت‌های ترک و مغول را پس از ظهور اسلام، هنگامی که بر سر مسلمین مسلط شدند، با اینکه مسلمان‌ها مغلوب آنها بودند، مسلمان کرد. (به نقل از: اصغری نژاد، ۱۳۷۶، ۲۲-۲۷)

پیام بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، در عصری که در گفتمان معرفت، حقیقت پاره پاره گشته و در گفتمان سیاست، جهان اسلام به جزایری متفرق بدل شده است، دعوت به مبارزه با پاره پاره کردن حقیقت و جهاد در راه پیوند تن‌ها و اندیشه‌هاست.

آرمان اصلاحی هر احیاءگری در نهضت‌های اصلاح طلبانه‌ی معاصر مبتنی بر وحدت و انسجام امت اسلام و پرهیز از تفرقه بوده است.

استاد شهید مطهری رحمته الله علیه، در تبیین و توصیف نهضت‌های اسلامی معاصر، آنجا که به سید جمال‌الدین اسدآبادی می‌پردازد، آرمان او را و جامعه‌ی ایده‌آلش را، در جامعه‌ای اسلامی خلاصه می‌کند که وحدت بر سراسر آن حاکم باشد، اختلافات نژادی، زبانی، منطقه‌ای و فرقه‌ای بر اخوت اسلامی آنها فائق نگردد و وحدت معنوی و فرهنگی و ایدئولوژیکی آنها را آسیب نرساند. مردم مسلمان مردمی باشند آگاه و عالم و واقف به زمان و آشنا به فنون و صنعت عصر، و آزاد از هرگونه قید استعمار و استبداد. از نگاه ایشان اسلام حاکم باید همان اسلام نخستین باشد، بدون پیرایه‌ها و ساز و برگ‌هایی که بعدها در طول تاریخ به آن بسته شده است و باید روح مجاهدگری به مسلمانان بازگردد و احساس عزت و شرافت نمایند و زیر بار ظلم و استبداد و استعباد نرنند. (مطهری، ۱۳۶۸، ب، ۳۲)

باید در پاسخ به تحلیل‌ها و تبیین‌های آقای سید ولی رضا نصر گفت: اسلام

دین شمشیر و جنگ نیست و پیام خود را با توسل به زور و جبر و اکراه به هیچ کجا ارسال نکرده است. اگر مستکبرین جهان و نظام سلطه‌ی جهانی، جهان اسلام را آسوده بگذارد، از بسیاری از این نزاع‌های عملی فرقه‌ها کاسته خواهد شد؛ چراکه حضور استکباری کشورهای سلطه طلب خود عاملی جهت ایجاد و تشدید این نزاع‌هاست.

امام راحل رحمه الله، بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی، در وصیت نامه سیاسی - الهی خویش دولت مردان داخلی و دولت مردان کشورهای اسلامی و تمام مسلمانان جهان را مخاطب خود قرار داده، می‌فرماید:

... کوشش داشته باشید در بهتر کردن روابط با کشورهای اسلامی و در بیدار کردن دولت مردان و دعوت به وحدت و اتحاد کنید، که خداوند با شماست. و وصیت من به ملت‌های کشورهای اسلامی است که انتظار نداشته باشید که از خارج کسی به شما در رسیدن به هدف، که آن اسلام و پیاده کردن احکام اسلام است، کمک کند؛ خود باید به این امر حیاتی، که آزادی و استقلال را تحقق می‌بخشد، قیام کنید. و علمای اعلام و خطبای محترم کشورهای اسلامی، دولت‌ها را دعوت کنند که از وابستگی به قدرت‌های بزرگ خارجی خود را رها کنند و با ملت خود تفاهم کنند؛ در این صورت پیروزی را در آغوش خواهند کشید. و نیز ملت‌ها را دعوت به وحدت کنند و از نژاد پرستی، که مخالف دستور اسلام است، پرهیزند؛ و با برادران ایمانی خود، در هر کشوری و با هر نژادی که هستند، دست برادری دهند که اسلام بزرگ آنان را برادر خوانده، و اگر این برادری ایمانی با همت دولت‌ها و ملت‌ها و با تأیید خداوند متعال روزی تحقق یابد، خواهید دید که بزرگ‌ترین قدرت جهان را مسلمین تشکیل می‌دهند. به امید روزی که با خواست پروردگار عالم این برادری و برابری حاصل شود. (صحیفه‌ی نور، ج ۲۱، ص ۴۲۸)

نتیجه‌گیری

رهبر معظم انقلاب، در شرایطی دو پیام بازگشت به پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و اتحاد ملی و انسجام اسلامی را مطرح کردند که از یک سو جهان اسلام بیش از پیش نیاز به محوری وحدت بخش دارد و از سوی دیگر بازگشت به خویشتن، خودیابی و یافتن هویت گمشده و آسیب دیده‌ی اسلامی شرط اساسی عزت و اقتدار عالم اسلام می‌باشد.

انسجام و اتحاد جهان اسلام، با بازخوانی و بازگشت به محور وحدت بخش شخصیت رسول اکرم صلی الله علیه و آله پیوندی وثیق دارد و راه کاری اساسی برای رفع نزاع‌های فرقه‌ای، قومی و نژادی در میان مسلمین به شمار می‌رود. خود آگاهی و هوشیاری امروز احاد امت اسلام، عزت، استقلال و سربلندی فردای آنان را در بر خواهد داشت.

منابع و مآخذ

- ۱) اصغری نژاد، محمد (۱۳۷۶)، پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله از دیدگاه گوستاو لوبون، پاسدار اسلام، ش ۱۸۷، صص ۲۲-۲۷ و ۴۳.
- ۲) امام خمینی (ره)، صحیفه‌ی امام، تهران، مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام، جلد‌های ۱، ۷ و ۲۱.
- ۴) انصاری، محمد علی (۱۳۴۷)، محمد صلی الله علیه و آله پیغمبر شناخته شده، تهران، مهر آئین.
- ۵) گئورگیو، کنستانتین و برژیل (۱۳۸۰)، محمد صلی الله علیه و آله پیغمبری که از نو باید شناخت، ترجمه‌ی ذبیح الله منصوری، تهران، زرین: نگارستان کتاب.
- ۶) مطهری، مرتضی (۱۳۶۸ الف)، شش مقاله (الغدیر و وحدت اسلامی)، تهران، صدرا.
- ۷) مطهری، مرتضی (۱۳۶۸ ب)، نهضت‌های اسلامی در صد ساله‌ی اخیر،

۸) مطهری، مرتضی (۱۳۷۳)، پیامبر اُمی، تهران، صدرا.

9) www.cfr.org

پی‌نوشت‌ها

1) http://taghrib.net/tmain_fa.aspx?Lng=fa&mode=art&artid=3000

به نقل از: www.cfr.org

۲) لازم به ذکر است کتاب گئورگیو توسط محمد علی انصاری در اثر ذیل مورد نقد قرار گرفته است: انصاری، محمد علی (۱۳۴۷)، محمد صَلَّیَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پیغمبر شناخته شده، تهران، مهر آئین.

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی